

‘Door samen te werken met Fairtrade draagt **PLUS** bij aan een sterkere positie voor boeren en werknemers’



Prioriteiten

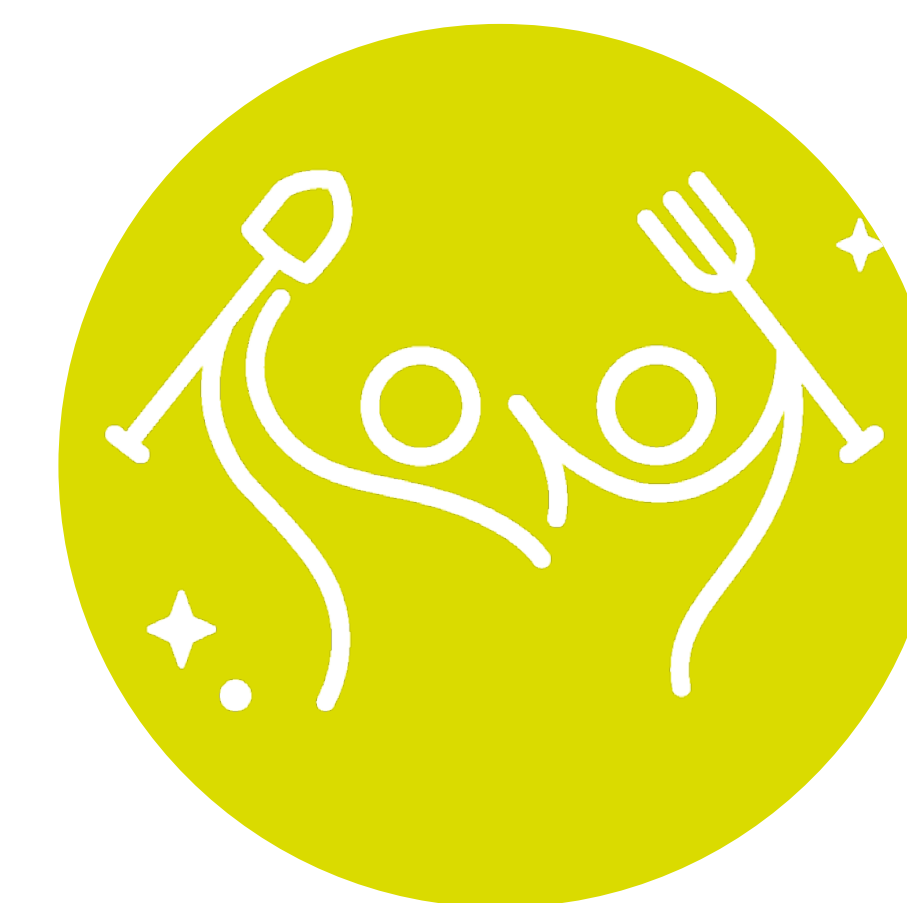
van boeren en werknemers staan centraal

Fairtrade is het enige certificeringssysteem waarbij boeren en werknemers voor **50% zeggenschap** hebben en meebeslissen over de internationale Fairtrade strategie en Fairtrade standaarden (inclusief Fairtrade minimumprijs en premie). Op deze manier worden de juiste prioriteiten van boeren en werknemers geadresseerd.



Extra programma's ondersteunen boeren op specifieke thema's

Om boeren en werknemers verder te **ondersteunen** vindt er naast certificering ook ondersteuning plaats op **thema's** zoals klimaatverandering, gender, kinderarbeid, leefbaar inkomen en leefbaar loon.



Coöperaties en boeren worden sterker

Fairtrade heeft 3 producenten netwerken (in Azië, Latijns-Amerika en Afrika). Zij begeleiden de boeren met de implementatie van de standaarden. Ook ondersteunen zij boeren ten aanzien van **productieverbetering** en helpen coöperaties om hun organisatie **professioneler** en sterker te maken.



Hogere prijzen en zelfbeschikking

Bedrijven die onder Fairtrade voorwaarden inkopen zijn verplicht een **minimumprijs** te betalen aan boerencoöperaties en plantages. Deze minimumprijs fungeert als een vangnet in tijden van lage marktprijzen. Coöperaties en werknemers ontvangen daarnaast van hun afnemers een **Fairtrade premie**. Er wordt door de boerencoöperaties en werknemers een premiecomité opgericht. Dit comité beslist op een democratische manier hoe de premie wordt besteed. Boeren en werknemers bepalen zo hun eigen ontwikkeling.



Lobby en advocacy borgen belangen van boeren en werknemers in wetgeving

Lobby en advocacy in productie- en consumptielanden borgen dat **belangen van boeren** in wetgeving opgenomen worden (bijv. ontbossing, HREDD). Aanwezigheid van Fairtrade boeren bij conferenties zoals COP27 geven boeren een podium en zorgen ervoor dat **boeren gehoord** worden.



Boeren kredietwaardiger

Door Fairtrade certificering zijn boeren kredietwaardiger en kunnen ze leningen afsluiten. Professionele coöperaties met democratische besluitvorming en **stabiele premie-inkomsten** geven financiers vertrouwen.



Kennis en begeleiding voor mensenrechten en milieu

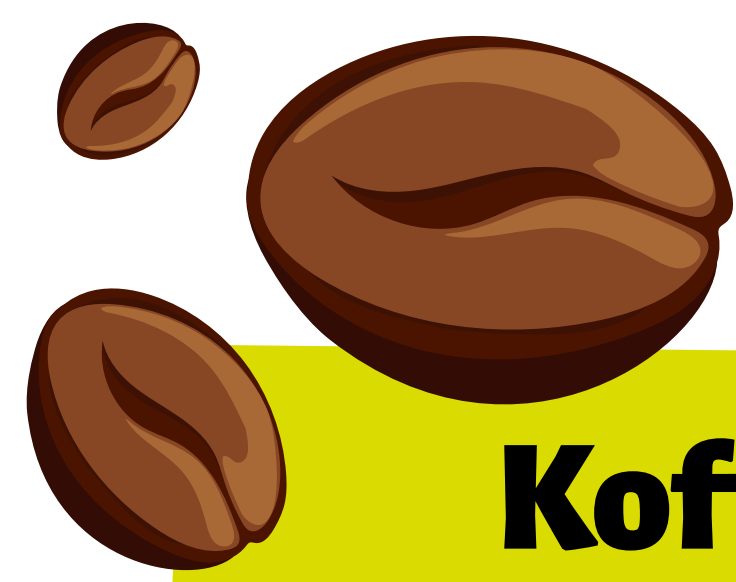
Strenge sociale en milieustandaarden zorgen voor productie met respect voor mensenrechten en bescherming van natuur. **Fairtrade standaarden** worden regelmatig herzien, ook om te blijven voldoen aan nieuwe ontwikkelingen zoals **Human Rights & Environmental Due Diligence** (HREDD).



Transparantie voor boeren

Een **democratische structuur** en een **transparante administratie** van de boerencoöperatie stelt boerenleden in staat om een goede controle uit te oefenen op het management van de organisatie.

Koffie en cacao van PLUS komt van **kleinschalige boerencoöperaties**. De leden van de coöperatie besluiten gezamenlijk hoe de premie wordt besteed.



Koffie

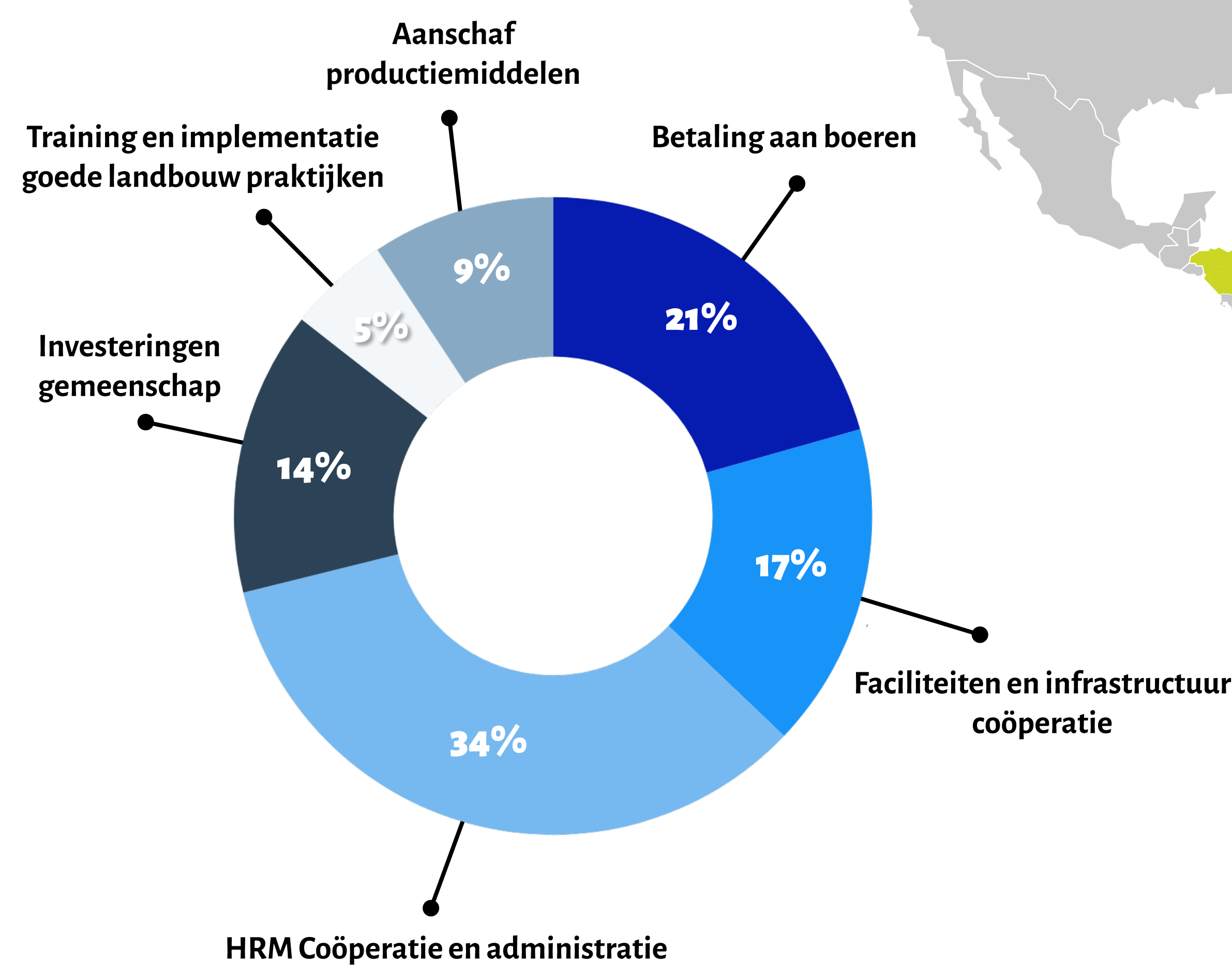
- De Fairtrade koffie van PLUS komt uit Brazilië, Nigara, Uganda, Honduras, Colombia en Indonesië.
- Premie gerealiseerd door PLUS: \$ 708.000*
- PLUS heeft 1.4 MIO kg koffie onder Fairtrade voorwaarden ingekocht



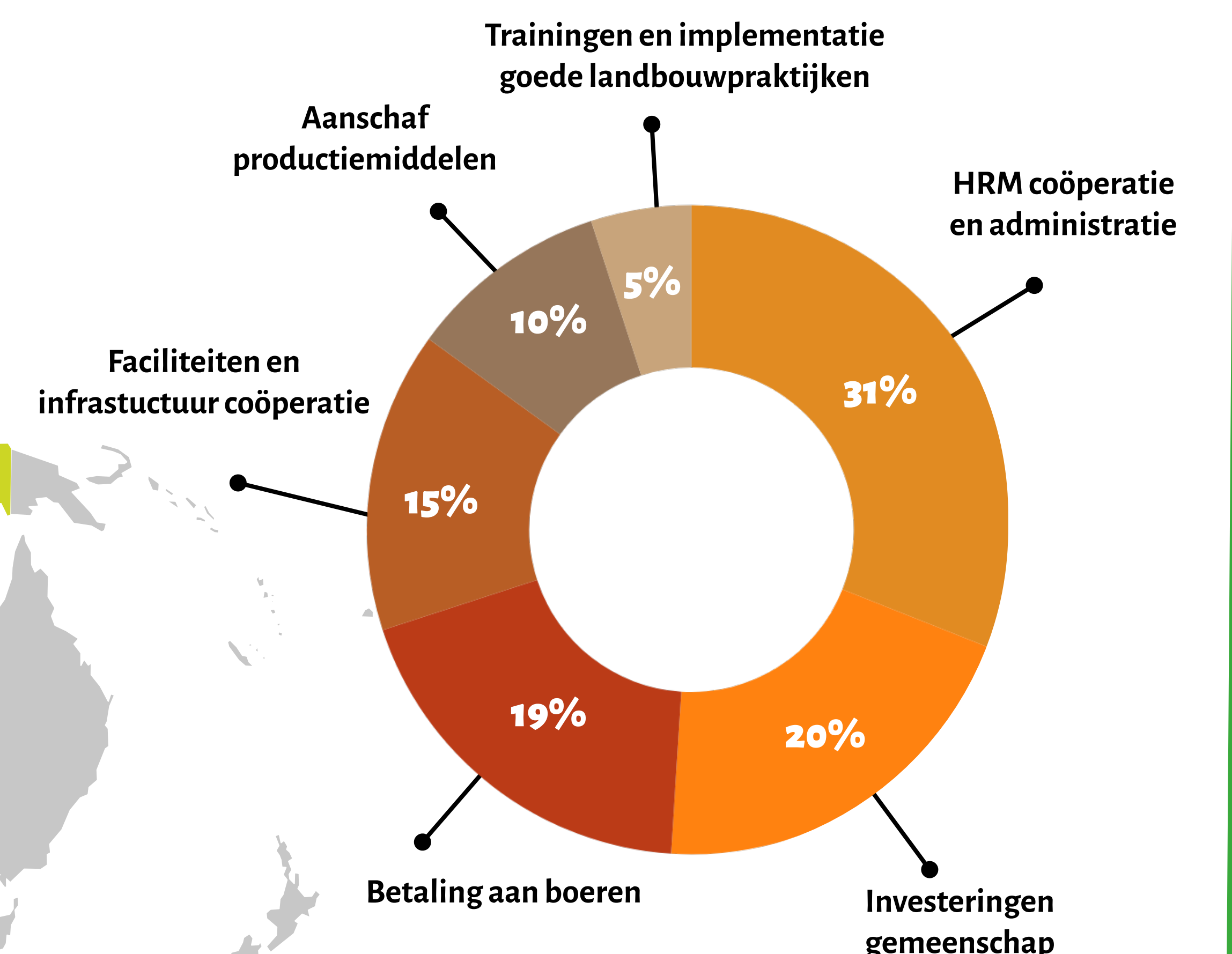
Cacao

- De Fairtrade cacao van PLUS komt uit Côte d'Ivoire
- Premie gerealiseerd door PLUS: \$ 443.000*
- PLUS heeft 1.8 MIO kg cacao onder Fairtrade voorwaarden ingekocht

Premiebesteding**



Premiebesteding**



Highlights 2024

- De internationale koffieprijzen stegen het afgelopen jaar fors. Op 10 december werd een record gevestigd na 47 jaar. De gemiddelde wereldmarktprijs in 2024 steeg met \$0,78 per pond koffie ten opzichte van 2023, van \$1,74 naar \$2,52 per pond. De prijsstijging komt door schaarste na o.a. slechte oogsten. Door de hoge prijzen was de Fairtrade minimumprijs niet van kracht, de Fairtrade premie werd bovenop de marktprijs betaald.
- Van de Fairtrade premie uit koffieproductie wordt 25% besteed aan productiviteitsverbetering, kwaliteitsverhoging en duurzame landbouw.
- In december 2024 besloten de Europese Raad en het Europees Parlement om de nieuwe ontbossingswet (EUDR) met een jaar uit te stellen. Dit extra jaar biedt sectoren tijd om gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen en ontbossing te voorkomen. Fairtrade's nieuwe koffiestandaard, die in 2025 ingaat, sluit aan bij de EUDR en helpt partijen bij hun due diligence proces.
- PLUS is de enige supermarkt in Nederland die haar huismerk koffie Fairtrade gecertificeerd aanbiedt. Dankzij de Fairtrade premie betaalt PLUS een hogere prijs aan koffieboeren. Dit is in de huidige koffiecrisis cruciaal voor hun toekomst en leefomstandigheden.

Highlights 2024

- Ook in 2024 kende de internationale cacaomarkt grote uitdagingen. In Ghana en Côte d'Ivoire zorgden ziekten en klimaatverandering, met name El Niño, voor schaarste en recordprijzen.
- De prijs die cacaoboeren in Côte d'Ivoire ontvangen, steeg met 20% naar \$2744 per ton; in Ghana met 45% naar \$3041. Hoewel dit een vooruitgang is, biedt het slechts gedeeltelijke verlichting door de marktschaarste.
- De implementatie van de nieuwe ontbossingswet (EUDR) is met een jaar uitgesteld. Bedrijven moeten deze extra tijd benutten om zich voor te bereiden. Fairtrade's nieuwe cacaostandaard, vanaf 2025 van kracht, sluit aan bij de EUDR en ondersteunt due diligence. [Onderzoek](#) toont aan dat Fairtrade gecertificeerde coöperaties ontbossing beter tegengaan dan niet-gecertificeerde coöperaties.
- Voor het eerst ontvingen Fairtrade coöperaties in Ghana en Côte d'Ivoire financiering (€12.000–€18.000) uit het [Fairtrade Child Labour and Forced Labour Prevention and Remediation Programme](#). Dit werd geïnvesteerd in klaslokalen en fietsen voor kinderen die ver van school wonen.
- In 2024 was PLUS opnieuw de enige retailer die alle cacao van PLUS huismerk Fairtrade gecertificeerd inkoopt. Daarnaast werd het kerstassortiment uitgebreid met 13 Fairtrade gecertificeerde chocoladeproducten.

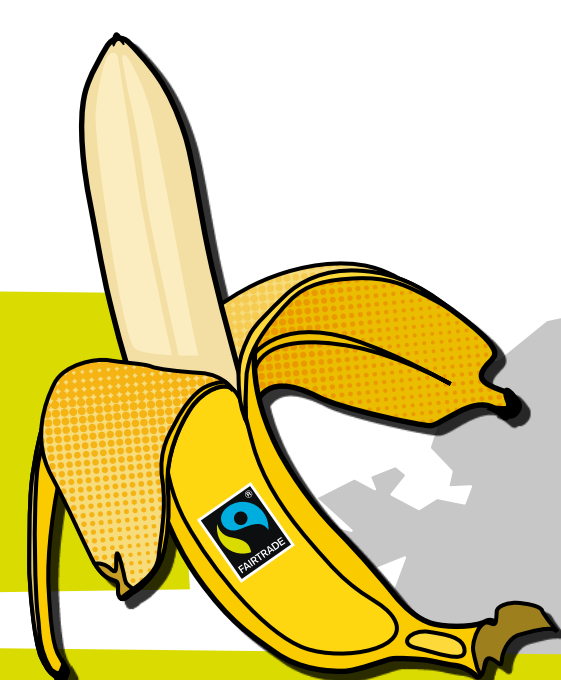
* Gebaseerd op door PLUS/Superunie gerapporteerde artikelen en volumes.

** De weergave van de premiebesteding is op geaggregeerd niveau voor de aangegeven landen en wordt mede mogelijk gemaakt door Su.

Bananen en thee van PLUS komen van **plantages**.

Werknemers op plantages besluiten gezamenlijk over de premiebesteding.

Bananen



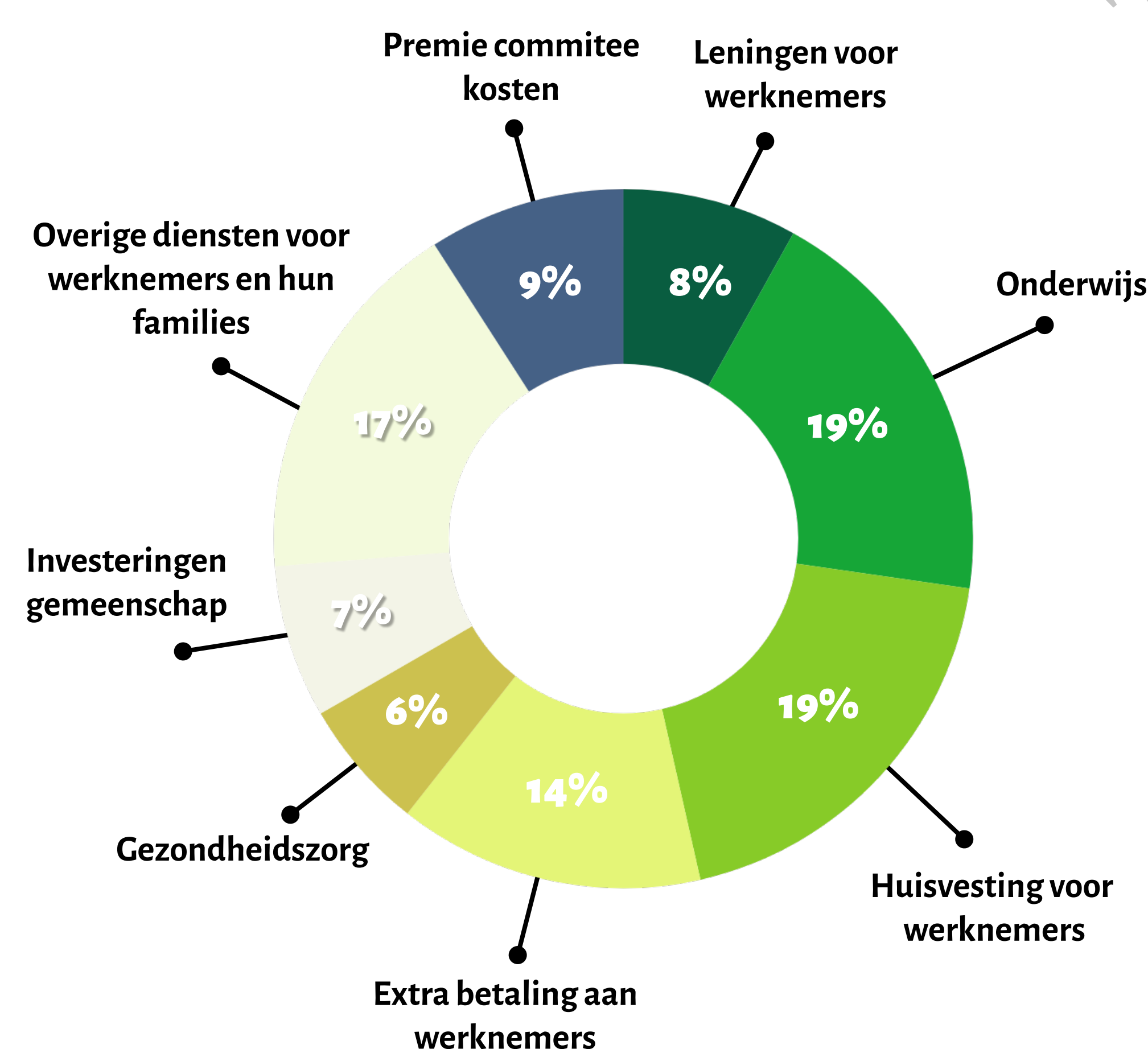
- De Fairtrade bananen van PLUS komen uit Colombia.
- Totale premie gerealiseerd door PLUS: \$ 732.000*
- PLUS heeft 13.3 MIO kg bananen onder Fairtrade voorwaarden ingekocht



Thee

- Fairtrade thee van PLUS komt uit Sri Lanka.
- Totale premie gerealiseerd door PLUS: \$ 47.000*
- PLUS heeft 94.000 kg thee onder Fairtrade voorwaarden ingekocht

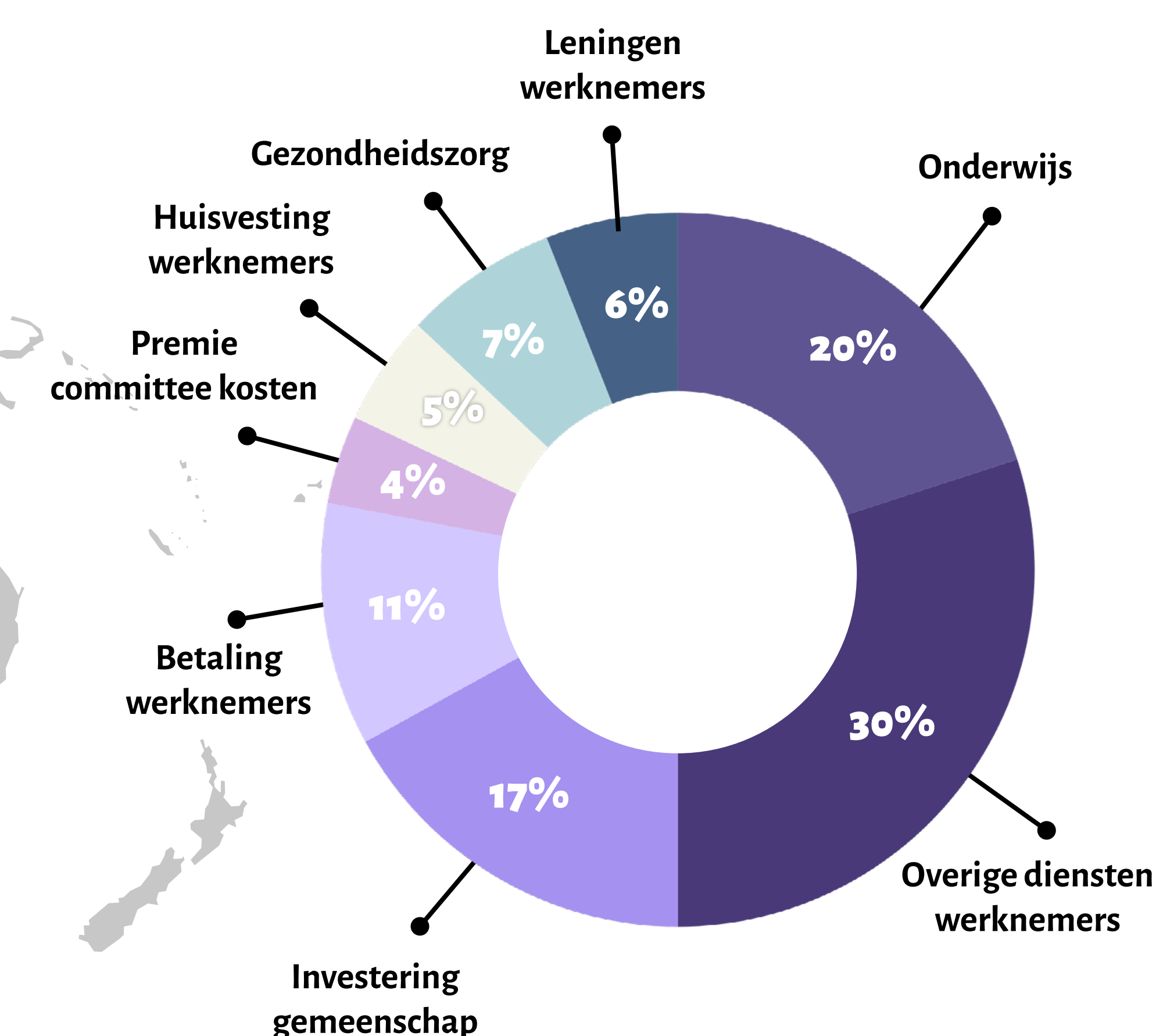
Premiebesteding**



Highlights 2024

- Fairtrade publiceerde zes nieuwe Living Wage Reference Prices (LWRP). Voor Kameroen, Ghana en Nicaragua werd deze prijs voor het eerst berekend; in Colombia, Ecuador en de Dominicaanse Republiek werd hij geüpdatet.
- In 2024 doneerden PLUS en Coop €35.000 aan Colombiaanse bananenboeren voor het Productivity Improvement Program (PIP), dat boeren leert compost maken om biodiversiteit te verhogen, watergebruik te verminderen en productiviteit te verbeteren.
- Vanaf 2024 moet tot 30% van de Fairtrade premie gaan naar werknemers zonder leefbaar loon. PLUS bereikte een mijlpaal: voor 75% van hun bananenassortiment wordt nu de Fairtrade Leefbaar Loon Referentieprijs betaald.
- In februari 2024 verscheen het bananendashboard met recente inzichten over Fairtrade bananen en risicobeheer in de keten.
- De Fairtrade Trader en Hired Labour Standards zijn herzien. Fairtrade gecertificeerde handelaren en producenten met mensen in loondienst moeten nu due diligence toepassen op milieu en mensenrechten (HREDD).

Premiebesteding**



Highlights 2024

- De Fairtrade Trader en Hired Labour Standards zijn in 2024 bijgewerkt op het gebied van mensenrechten en milieu. Met deze nieuwe standaard worden Fairtrade gecertificeerde handelaren en producenten, die voornamelijk werken met mensen in loondienst, begeleidt en verplicht om due diligence toe te passen op milieugebied en mensenrechten (HREDD).

* Gebaseerd op door PLUS/Superunie gerapporteerde artikelen en volumes.

** De weergave van de premiebesteding is op geaggregeerd niveau voor de aangegeven landen en wordt mede mogelijk gemaakt door PLUS.

PLUS's top 4 Fairtrade producten

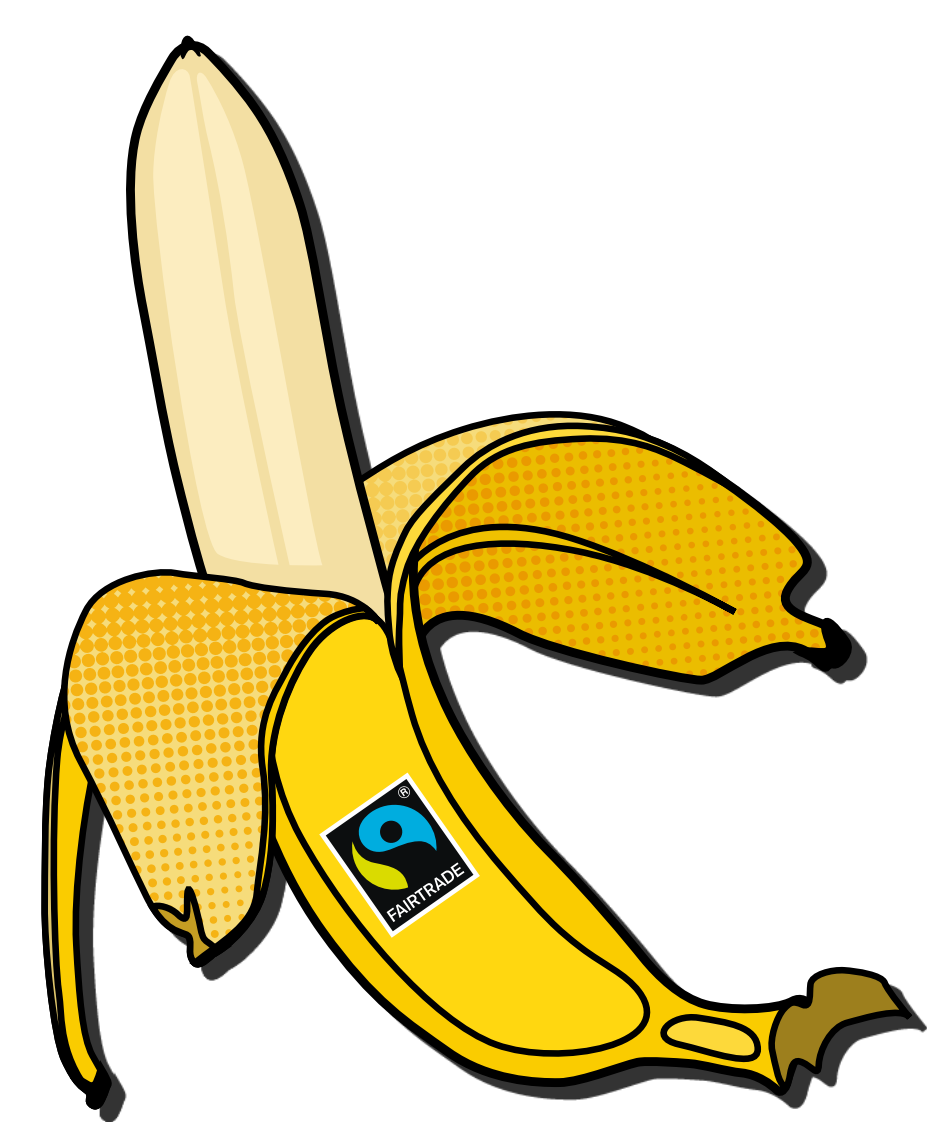
Hoe draagt PLUS, door samen te werken met Fairtrade, bij aan het verminderen van risico's in de keten?

Product	Belangrijkste risico's***	Preventie en mitigatie door Fairtrade standaarden, onder andere door:
 Koffie	Leefbaar inkomen	• Betaling Fairtrade minimumprijs en premie. • Mogelijkheid tot vrijwillige betaling van de Leefbaar Inkomen Referentie Prijs.
	Ontbossing	• Betalen Fairtrade minimumprijs en premie: Hierdoor voelen boeren minder de noodzaak om hun land uit te breiden naar bosgebieden voor extra inkomsten. Er waren al strenge eisen op ontbossing, maar de koffiestandaard is nu ook in lijn gebracht met EUDR: • Fairtrade koffie moet afkomstig zijn van land waarop geen ontbossing heeft plaatsgevonden na 1 januari 2014. • Coöperaties moeten geolocatie-data hebben van de koffieplantages van hun boerenleden. • Satellietbeelden ondersteunen coöperaties bij het beoordelen en managen van risico's op ontbossing. - PLUS/Superunie neemt via Fairtrade verantwoordelijkheid voor de EUDR-implementatiekosten van kleinschalige boeren. Fairtrade ondersteunt dataverzameling, correcties en onderhoudt de relatie met Satelligence voor satellietverificatie op
	Klimaatverandering	• Betalen Fairtrade minimumprijs en premie: Hierdoor is er geld beschikbaar om duurzame landbouw te bevorderen. • Jaarlijks worden milieurisico's geïdentificeerd en wordt er een klimaatadaptatieplan gemaakt. • 25% van de premie wordt geïnvesteerd in verduurzaming en kwaliteitsverbetering.
 Cacao	Leefbaar inkomen	• Betaling Fairtrade minimumprijs en premie. • Mogelijkheid tot vrijwillige betaling van de Leefbaar Inkomen Referentie Prijs • Premie-investeringen op productiviteitsverbetering en diversificatie.
	Kinderarbeid	• Door het betalen van de Fairtrade minimumprijs en premie hebben boeren voldoende middelen om kinderen naar school te sturen en werknemers een fatsoenlijk loon te betalen. • Kinderarbeid is verboden. • Coöperaties moeten bewustwording creëren onder boerenleden. • Implementatie Child Labour Monitoring System (CLMRS) verplicht in Ivoorkust en Ghana (m.i.v. 2024).
	Ontbossing	• Betalen Fairtrade minimumprijs en premie: Hierdoor voelen boeren minder de noodzaak om hun land uit te breiden naar bosgebieden voor extra inkomsten. Er waren al strenge eisen op ontbossing, maar de cacao standaard is nu ook in lijn gebracht met EUDR: • Fairtrade cacao moet afkomstig zijn van land waarop geen ontbossing heeft plaatsgevonden na 31 december 2018. • Coöperaties moeten geolocatie-data hebben van de cacao plantages van hun boerenleden. • Satellietbeelden ondersteunen coöperaties ondersteunen bij het beoordelen en managen van risico's op ontbossing. - PLUS/Superunie neemt via Fairtrade verantwoordelijkheid voor de EUDR-implementatiekosten van kleinschalige boeren. Fairtrade ondersteunt dataverzameling, correcties en onderhoudt de relatie met Satelligence voor satellietverificatie op

***Fairtrade Risk Map

PLUS's top 4 Fairtrade producten

Hoe draagt PLUS, door samen te werken met Fairtrade, bij aan het verminderen van risico's in de keten?

Product	Belangrijkste risico's*	Preventie en mitigatie door Fairtrade standaarden, onder andere door:
 Banaan	Leefbaar loon	• Betaling Fairtrade minimumprijs en premie. • Het basisloon (70% van een leefbaar loon) wordt betaald als het minimumloon of de CAO lager is dan het basisloon. • Vanaf 2024 moet, in het geval van een loongat, maximaal 30% van de Fairtrade-premie in contanten worden uitbetaald aan werknemers die minder verdienen dan een leefbaar loon. • Mogelijkheid tot vrijwillige betaling van Living Wage Referentie Prijzen.
	Klimaatverandering	• Betaling Fairtrade minimumprijs en premie. • Negatieve effecten op natuurgebieden zijn niet toegestaan. • Onkruidverdelgers worden alleen gebruikt volgens strikte richtlijnen. • Het gebruik van fossiele brandstoffen wordt gemonitord en zo veel mogelijk gereduceerd.
	Fatsoenlijke arbeidsomstandigheden	• Betaling Fairtrade minimumprijs en premie. • Geen discriminatie. • Wettelijk bindend contract. • Gelijke beloning. • Veilige werkomstandigheden. • Recht op pauzes, vakantie en verlof. • Vakbondsvrijheid.
 Thee	Leefbaar loon	• Betaling Fairtrade minimumprijs en premie. • Een wettelijk minimum loon wordt betaald, indien van toepassing volgens de CAO. • Als het loon onder de benchmarks voor leefbaar loon zit dan moet het loon jaarlijks verhoogd worden om toe te werken naar het dichten van het leefbaar loongat.
	Arbeidsomstandigheden	• Betaling Fairtrade minimumprijs en premie. • Discriminatie, dwangarbeid, misbruik, kinderarbeid en intimidatie zijn niet toegestaan. • Democratisch gekozen en onafhankelijke werknemersorganisatie voor vertegenwoordiging werknemers is verplicht.

PLUS Fairtrade Premie Impact 2024

Totaal: US\$ 2.130.000



Bananen

13.3 MIO KG



Koffie

1.4 MIO KG



Cacao

1.8 MIO KG

Tomaten

230.000 KG



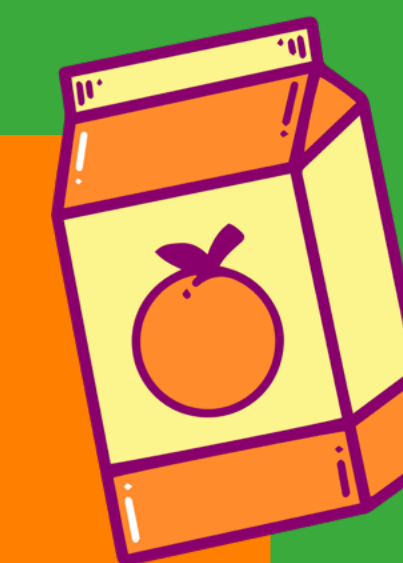
Thee

94.000 KG



Sap

620.000 L



Premie

US\$ 732.000**

Studiebeurzen
voor werknemers
en hun
families



Opknappen
van woningen
van werknemers
en hun
families



Hulp voor
kwetsbare groepen
zoals ouderen
en gehandi-
capten



Andagro S.A.S | Colombia
Agricola Yumana S.A.S | Colombia

Premie

US\$ 708.000**

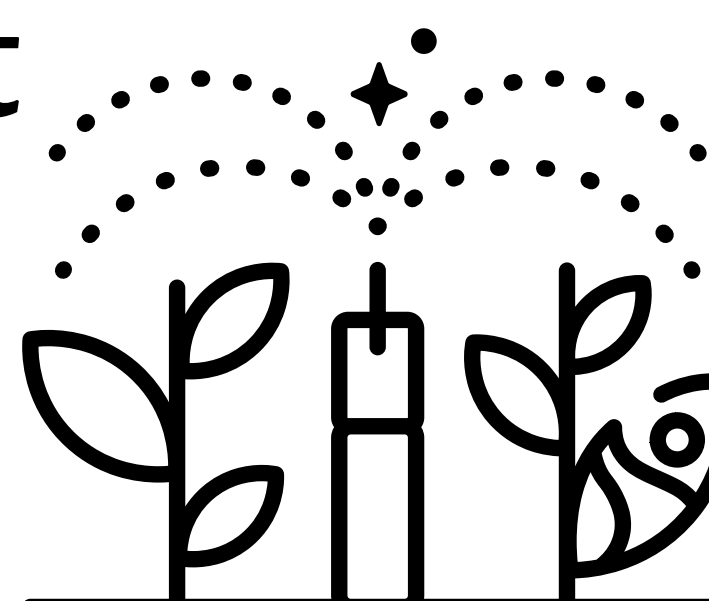
School

gebouwd



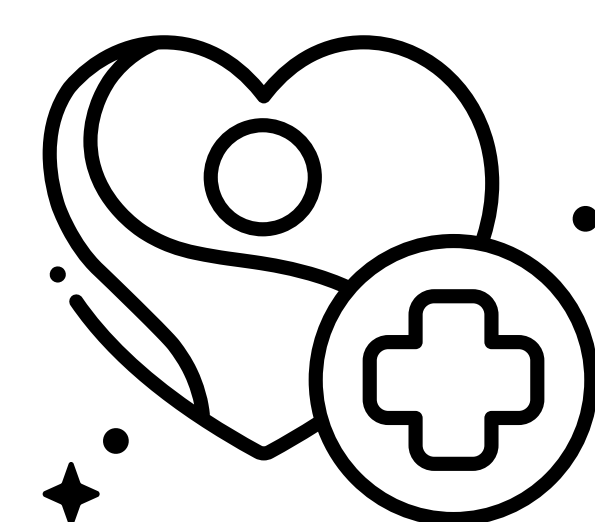
Compost

project



Medische zorg

voor medewerkers
en hun
families



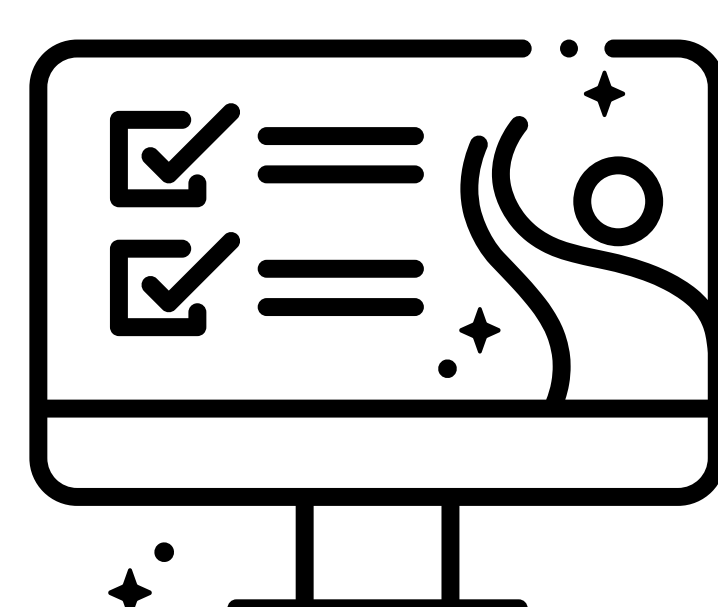
COPROCAEL Cooperativa de Productores
de Cafe La Encarnacion Limitada
| Honduras
COOMCAFE Cooperativa Multisectorial
Café de Alturas R.L. | Nicaragua

Premie

US\$ 443.000**

Kantoor

renovatie en verbetering
ICT infrastructuur



**Bouw van een
champignonkwekerij**
en verbetering
van waterbeheer



**Aditionele
lesruimtes**

voor kinderdagverblijf

Societe Cooperative Agricole Lassina
Bango (SCOOPALBA COOP-CA)
| Ivoorkust
COOP CA CAPRESA | Ivoorkust
SOCIETE COOPERATIVE AGRICOLE
AVEC CONSEIL YEYONIAN DE
MOUSSAKRO (CAYEMOS COOP CA)
| Ivoorkust

Premie

US\$ 108.000**

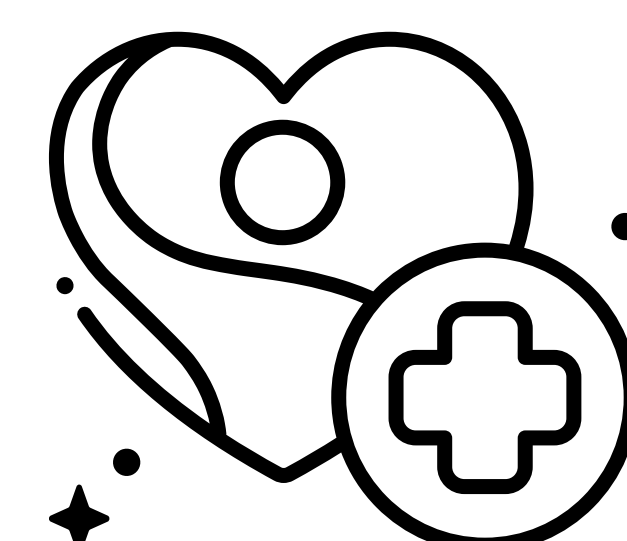
School spullen

voor
kinderen



Medisch

Spreekuur



**Bouw van een
keuken**

voor medewerkers



Desert Joy | Tunesië

Premie

US\$ 47.000**

Schoonwater

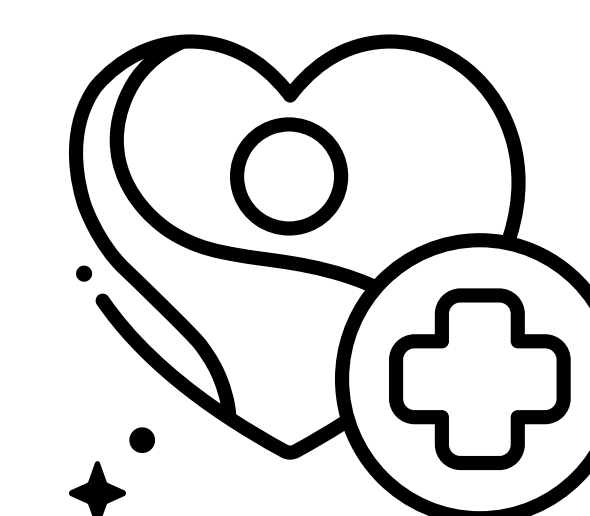
en sanitaire
voorzieningen

Culturele

en sportevenementen en
faciliteiten



Gezondheidszorg



Bogawantalawa Tea Estates | Sri Lanka

Premie

US\$ 28.000**

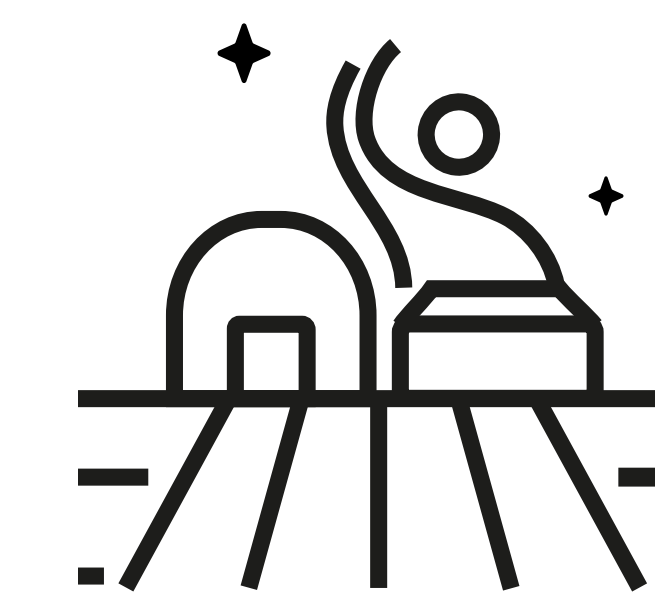
Medische

check voor boeren-
leden en hun
families



**Waterfilters
en pompen**

voor schoon drinkwater



Hope Farmers Association | Pakistan